

لج بازی کودکان وروش برخورد با آن

بر اساس طبقه بندی DSM از اختلالات، افراد لج باز و نافرمان با ویژگی های زیر معرفی می شوند:

- اغلب به طور فعال از انجام دادن خواسته ها و رعایت قواعد بزرگسالان سرپیچی می کنند.
- اغلب به طور عمد موجب ناراحتی دیگران می شوند.

- اغلب دیگران را برای اشتباهات و بد رفتاری خود سرزنش می کنند.
- اغلب حساس و زودرنج اند.
- اغلب خشمگین و بد اخم اند.
- اغلب کینه توز و انتقام جو هستند.

کلیدواژه ها: لج بازی، توجه، هیجان.

عوامل لج بازی در کودکان

۱. نوع توجه والدین
 - چهار دسته توجه وجود دارد:
 - الف - توجه کافی نمی کنند.
 - ب - توجه مشروط می کنند. (اگر این کار را بکنی پسر- دختر خوبی هستی).
 - پ - توجه زیاد می کنند.
 - ت - توجه منفی دارند (مثل داد زدن سر بچه ها).
۲. ناکامی
 - بچه با لج کردن به والدین می گوید: «یاد نگرفتی بهتر از این بگویی!»
 - حالا که این طور است، پس بگیر.»

۳. سرزنش زیاد کودکان؛ کودک می گوید: «من به عنوان یک انسان حق دارم خطا کنم و به خاطر خطاهایم مستحق این همه سرزنش نیستم.»

۴. انعطاف ناپذیری والدین در برابر خطاهای کودک

راهبردهای مقابله با لج بازی در کودکان و دانش آموزان

۱. پذیرش خطاهای کودک: پذیرش یعنی رفتارش را به شخصیتش نسبت ندهیم و از آن جدا کنیم؛ در عین حال که او را مسئول رفتارش می دانیم، آن رفتار را عامل تخطئه کردن او قرار ندهیم.
۲. مشخص کردن دقیق انتظاراتمان از دانش آموز؛

۳. به کار بردن کلمات و جملات مناسب در محاوره؛

مثال: گفته می شود (عرضه نداشتی یک کاری را درست انجام دهی؟ آدمی که می خواهد این کار را بکند باید این طوری... عمل کند) وقتی همان اول به کودک گفته شود که عرضه نداری، حرف های دیگر را نمی شنود و ادراکی صورت نمی گیرد.

۴. گذاشتن چند راه انتخاب برای انجام امور درخواستی مثلاً: این فعالیت ها باید در کلاس انجام شود ۱..... ۲..... ۳..... چه کسی داوطلب است؟

۵. حفظ ثبات هیجانی از طرف والدین و معلمان.

در شرایطی که بچه لج بازی می کند، در هیجانات و حالت چهره معلم یا والدین تغییراتی پدیدار می شود. در چنین شرایطی کودک به هدفش که به هم زدن آرامش و ثبات است، رسیده است و تقویت می شود؛ بنابراین ضروری است والدین و معلمان، خود را از نظر هیجانی مهار کنند.

۶. شنونده ی خوبی برای بچه ها باشیم و فرصتی را برای حرف زدن به آن ها بدهیم.

۷. کاهش سطح مداخله ی والدین در امور بچه ها.

۸. توجه مناسب به رفتارهای مثبت دانش آموز.

۹. آموزش مهارت حل مسئله.

۱۰. شناسایی نکات استرس آور زندگی کودک و کاهش و از بین بردن آن عوامل.

منابع

۱. ونینگ، کنت (۱۳۸۲)؛ چگونه کودکان را با خود همراه کنیم؟ (مهدی تهرانی دوست، مترجم). تهران: انتشارات سنا.
۲. انجمن روان پزشکی امریکا. (۱۳۸۱). راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی (محمد رضا نیکخو و همکاران، مترجمان). تهران: انتشارات سخن.
۳. یوسفی لویه، مجید. (۱۳۸۶). جزوه های منتشر نشده. مرکز خدمات مشاوره ای آرמש.